

5 Ιουνίου 2016

Η «Ανάληψη» του Ρουμπλιόφ, στην Αθήνα (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ένα μοναδικό αριστούργημα, η Εικόνα της Ανάληψης του Χριστού, έργο του μεγάλου Ρώσου Αγιογράφου Αντρέι Ρουμπλιόφ, από την Πινακοθήκη Τρετιακόφ στη Μόσχα, εκτίθεται στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθήνας, από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2016.

Ανάληψη του Χριστού, του Α. Ρουμπλιόφ

Η εικόνα της Ανάληψης του Χριστού, είναι ένα από τα πέντε έργα του Αντρέι Ρουμπλιόφ που σώζονται παγκοσμίως. Στάλθηκε στην Αθήνα ως πρόδρομο έργο των εκθέσεων που θα οργανωθούν στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, σε συνεργασία με την Πινακοθήκη Τρετιακόφ και το Μουσείο Ερμιτάζ της Αγίας Πετρούπολης, στο πλαίσιο των πολιτιστικών εκδηλώσεων του έτους «Ρωσία – Ελλάδα 2016».

Αξίζει να σημειωθεί ότι πριν από λίγες ημέρες, ο Πρόεδρος της Ρωσίας Βλάντιμιρ Πούτιν επισκέφθηκε το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, εγκαινιάζοντας τις εκδηλώσεις του Αφιερωματικού Έτους Ελλάδος Ρωσίας. Αναφερόμενος στον Α. Ρουμπλιόφ είπε ότι άντλησε την έμπνευσή του από την θρησκευτική και πολιτιστική παράδοση του Βυζαντίου, δημιουργώντας όμως το «ρωσικό ύφος».

«Για μεγάλο χρονικό διάστημα το όνομά του το ήξεραν μονάχα οι ειδικοί και μόνον στον 20ο αιώνα τα δημιουργήματά του έγιναν γνωστά στο ευρύτερο κοινό», ανέφερε μεταξύ άλλων ο Ρώσος πρόεδρος.

Ο Αντρέι Ρουμπλιόφ αποτελεί σύμβολο για την ρωσική ορθόδοξη τέχνη. Σήμερα θεωρείται ως ένας από τους κορυφαίους ορθοδόξους αγιογράφους, το έργο του οποίου έχει σαφείς επιδράσεις από τον Θεοφάνη τον Έλληνα.

Επίσης, είναι γνωστή η ταινία του μεγάλου Ρώσου δημιουργού Αντρέι Ταρκόφσκι, «Αντρέι Ρουμπλιόφ». Αξίζει να θυμηθούμε ένα απόσπασμα από τη συνέντευξη του σκηνοθέτη στον Λοράνς Κοσέ, από το βιβλίο του Αντουάν Ντε Μπεκ, (1991), «ΑΝΤΡΕΪ ΤΑΡΚΟΦΣΚΙ μια ξενάγηση στο έργο του», εκδόσεις Γκοβόστης, που μετέφρασε η Δώρα Δημητρούλια.

«Ο Αντρέι Ρουμπλιόφ είναι μια ταινία για τη νομιμότητα της τέχνης σ' έναν κόσμο που κατατρώχεται απ' το κακό. Γιατί δημιουργείτε την ομορφιά, ενώ το κακό υπάρχει αδιάκοπα στο έργο;

Όσο περισσότερο κακό υπάρχει στον κόσμο, τόσο περισσότερο και οι λόγοι να δημιουργείς το ωραίο. Είναι πιο δύσκολο, αναμφίβολα, αλλά επίσης και πιο απαραίτητο. Με την προϋπόθεση να μην είναι οποιαδήποτε τέχνη.

Τι πάει να πει: « να μην είναι οποιαδήποτε τέχνη»;

Όσο θα υπάρχει ο άνθρωπος, θα υπάρχει πάντα μια ενστικτώδης τάση προς τη δημιουργία. Όσο ο άνθρωπος θα αισθάνεται άνθρωπος, θα προσπαθεί να δημιουργήσει κάτι. Σ' αυτό βρίσκεται ο δεσμός με τον Δημιουργό του. Τι είναι η δημιουργία; Σε τι χρησιμεύει η τέχνη; Η απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα βρίσκεται σ' ένα σχήμα: «η τέχνη είναι μια προσευχή». Αυτό λέει τα πάντα. Με την τέχνη ο άνθρωπος εκφράζει την ελπίδα του. Οτιδήποτε δεν εκφράζει αυτή την ελπίδα, όποιος δεν έχει πνευματικά θεμέλια, δεν έχει καμιά σχέση με την τέχνη. Αυτό που παράγει θα ήταν στην καλύτερη των περιπτώσεων, μια λαμπρή πνευματική ανάλυση. Για παράδειγμα, όλο το έργο του Πικάσο είναι, θεμελιωμένο σ' αυτή την πνευματική ανάλυση. Ο Πικάσο ζωγράφιζε τον κόσμο στο όνομα της ανάλυσής του, του πνευματικού του οικοδομήματος και, παρ' όλο το γόητρο του ονόματός του, οφείλω να ομολογήσω ότι δεν προσέγγισε ποτέ την τέχνη.

Δεν υπάρχει άλλη τέχνη, παρά μόνο εκείνη που απαιτεί να έχει ο κόσμος ένα νόημα;

Η τέχνη, το επαναλαμβάνω, είναι μια μορφή προσευχής. Ο άνθρωπος ζει με την προσευχή του».

Κατερίνα Χουζούρη